

Groei, verzorging en de invloed van het weer

Schooltuinlessen om te geven in mei

In mei verandert de schooltuin dagelijks. Er staan al meerdere gewassen in de tuin en de plantjes groeien snel. Bij sommige gewassen, zoals sla, radijs of snijbiet beginnen we al met de oogst. Veel leerlingen vinden het oogsten en proeven het leukst. Dat is de mooiste beloning voor goed werk.

Sociaal emotionele ontwikkeling

De schooltuin gaat steeds meer leven voor de kinderen. De eerste angst voor bodemdiertjes is weg en kinderen ervaren trots en teleurstelling als iets lukt, of juist niet. Er moet meer gewied worden en dat vindt niet iedereen leuk. Maak het leuker door uitleg te geven: Wat is 'onkruid' dat eruit moet en welke gewassen zijn net gekiemd. Maak de wekelijkse 'wiedchallenge' vaste prik. Kinderen gaan elkaar helpen om het leuker te maken en zien dan ook sneller resultaat.

Water en klimaat

In mei is er aandacht voor weer en klimaat. Er zijn al droge periodes en kinderen moeten dus zelf aan de slag met gieters om water te geven. Door het fysieke werk ervaren ze hoe waardevol water is en dat we daar zuinig mee moeten omgaan. Maak gebruik van hun inzichten om het gesprek over weer en klimaat te voeren in de schooltuin of in de klas.

(Voor)zaaien, planten en oogsten in mei

Van 11-14 mei is het IJsheiligen, een belangrijk moment voor de tuin. Na die periode is de kans op nachtvorst zó klein dat we ook vorstgevoelige gewassen gaan uitplanten. In het teeltplan en de bijbehorende planning gaan die gewassen dus pas na half mei de grond in. (Hulp nodig bij je teeltplan? Lees *H7 Handboek Schooltuinen* of vraag een moestuincoach of expert van bijvoorbeeld je lokale NDE-centrum om hulp).

Zaaien in mei

Groentegewassen buiten zaaien:

maïs, snijbiet, snijboon, raapsteel, bosui, komkommer

Groentegewassen binnen voorzaaien:

courgette, pompoen, paprika, tomaat en aubergine
Kruiden: o.a. basilicum, dille, koriander, peterselie

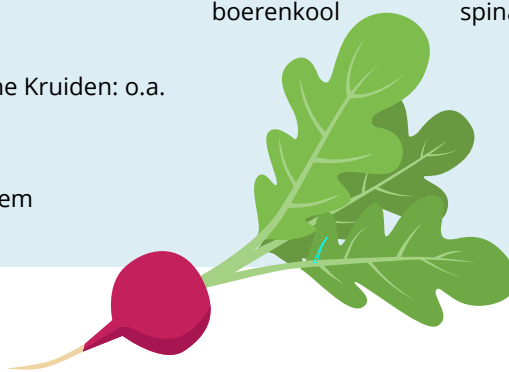
Bloemen: cosmea, goudbloem, zinnia, zonnebloem

Uitplanten in mei

sla (eikenblad / krop), andijvie, boerenkool

Oogsten in mei

radijs, rucola, snijbiet, pluksla, spinazie

Week van de Schooltuin

Elk jaar in mei is de Week van de Schooltuin. Doe mee aan schooltuinchallenges, download toegankelijke schooltuinlessen en ervaar het plezier van schooltuinieren in deze week met heel veel inspiratie en groen. Kijk voor meer informatie op onze website.

Didactische tips

- Alles groeit snel in mei. Volg je de groei? Kies dan steeds dezelfde planten om te observeren. Markeer ze met een stokje.
- Niet alle leerlingen hoeven hetzelfde te doen; benut verschillen in interesse en tempo door taken te verdelen.
- Soms gaat er ook iets mis. Dat zijn juist belangrijke leermomenten. Onze co-auteurs tippen: "Niet redden, maar samen kijken wat er misging." Natuurlijk is een goede oogst belangrijk voor de motivatie, maar op deze

Tips

- manier leren kinderen ook veel van mislukking.
- Gebruik eenvoudige manieren van vastleggen, zoals turfstreepjes, tabellen, foto's of korte notities.
- Leg tijdens de schooltuinlessen de nadruk ligt op het proces van onderzoeken, niet op het juiste antwoord

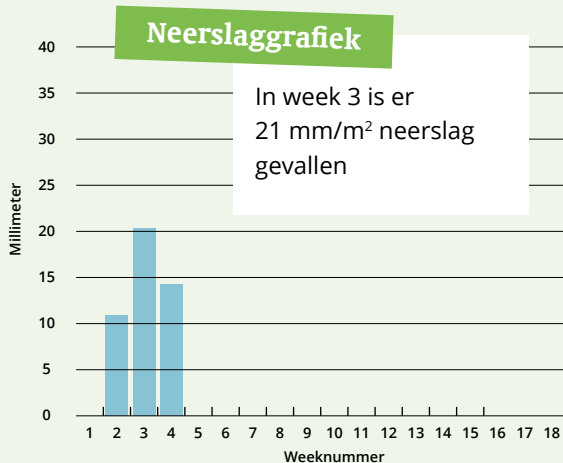
Elke week

Overgang van tuin naar klas

Verankeren van de schooltuin-
lessen in rekenen en taal

Week-nummer	Temperatuur (in °C)	Neerslag (in mm/m ²)	Wind-richting

Weertabel

Kerdoelen

Taal

1A, 1B, 2A, 3A, 3C

Rekenen en wiskunde

11A, 12A, 13A, 16B

Creëer centraal in de klas een plek om bij te houden wat kinderen in de schooltuin hebben geleerd. Daar hang je 3 grote vellen. 1 met een grote tabel, 1 met een grote grafiek en 1 voor een woordweb.

- De **weertabel** heeft 4 kolommen: Weeknummer, temperatuur (in °C), neerslag (mm), en windrichting.
- **Neerslaggrafiek**: x-as met weeknummer en y-as millimeters.
- In het **woordweb** zet je centraal het woord 'schooltuin' met daaromheen 4-6 gebieden voor containerbegrippen zoals, gereedschap, gewassen, weer, dieren.

Na elke les besteed je aandacht aan de meetkundige opbrengst van de les en vullen kinderen de nieuw geleerde woorden in. Dat doen ze ook in hun eigen logboekjes.

Les 1

Wiskundelessen met het weer

Leerlingen onderzoeken het weer in de schooltuin en ontdekken hoe water en temperatuur invloed hebben op de groei van planten.

Kerdoelen

Taal
4B

Rekenen en wiskunde
11A, 12A, 14A, 18A, 18B

Mens en natuur
29A, 31A, 32B

Benodigheden

Logboekjes en pen, thermometer, regenmeter, windvaan

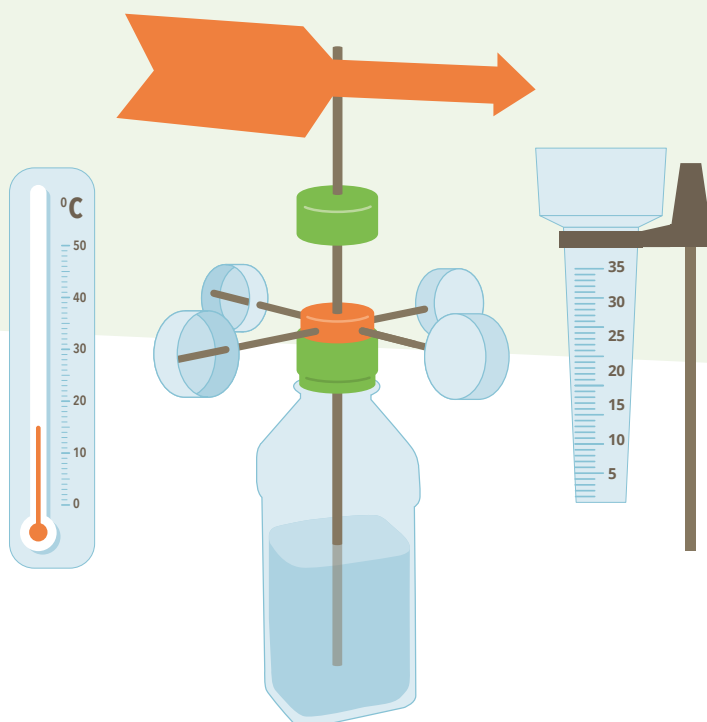
Aanpak

De schooltuin is de plek bij uitstek voor lessen over weer en klimaat. Bespreek watergebruik en zuinig omgaan met water. Zet een klein weerstation in de schooltuin met een regenmeter, een thermometer en een windvaan. Daar houden kinderen zelf wekelijks bij hoeveel regen er is gevallen, wat de temperatuur is en de windrichting. Laat ze de gegevens kort noteren in hun logboek.

Bespreek kort wat de waarden betekenen voor de waterbehoefte van de plantjes.

Reflectie

Terug in de klas gebruik je de genoteerde getallen voor het invullen van de tabel en grafiek zoals beschreven onder 'Overgang van tuin naar klas'.

Wist je dat

Planten bij warm weer sneller water verdampen en daardoor meer water nodig hebben?

Meer leren?

Op onze website kun je de ORT rekenhandleiding downloaden met daarin nog heel veel andere reken en wiskundeopdrachten voor rond de schooltuinlessen.

Les 2

Reflecteren en rapporteren

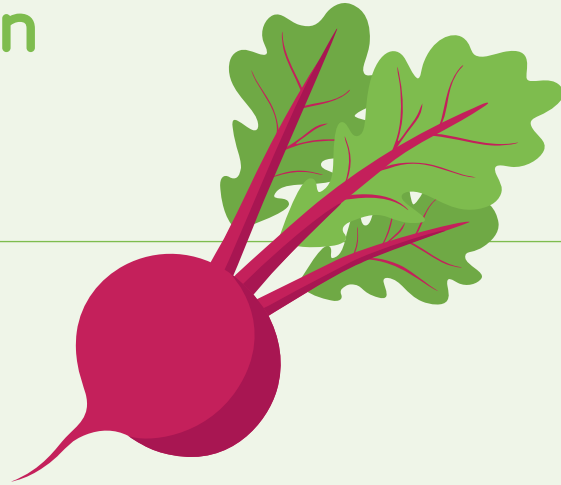
Kinderen maken wekelijks een kort verslag van de schooltuinles

Kerdoelen

Taal

1A, 1B, 2A, 3C, 4B en 5A

Benodigheden

Schooltuinlogboekje, pen, tekenmaterialen

Aanpak

In mei komen alle aspecten van tuinieren aan bod: zaaien, planten, wieden, water geven en de eerste oogst. Het is een herhalend proces, waardoor kinderen in de praktijk leren wat planten nodig hebben om goed te groeien. Laat kinderen na elke les een korte reflectie schrijven of tekenen in hun logboek. Wat hebben ze gedaan en geleerd? Zo oefenen ze hun taalvaardigheid en onthouden ze beter wat ze hebben geleerd.

Reflectie

Bespreek jouw verslag met dat van een van je klasgenootjes en bepaal daarna of je nog iets aan jouw eigen verslag wilt toevoegen.

Wist je dat

Planten vier belangrijke dingen nodig hebben om te groeien? Water, licht, lucht en voeding uit de bodem.

Les 3

Schrijf je eigen weerbericht

Leerlingen gebruiken weerge relateerde woorden zoals graden Celcius, vervoegingen van waaien, en windrichting in een korte zelfgeschreven tekst.

Kerdoelen

Taal

3A, 3B, 3C, 6B

Rekenen en wiskunde

11A, 12A, 16

Benodigheden

Logboek, pen en tekenmateriaal, weermetingen uit de schooltuinles

Aanpak

Gebruik de weermetingen: temperatuur, windrichting, regen om zelf een weerbericht te schrijven.

Het in de afgelopen 50 jaar steeds zonniger en warmer is geworden in mei? De gemiddelde maximumtemperatuur is nu ongeveer 18°C. 50 jaar geleden was dat ongeveer 1 graad lager.

Vooruitblik naar juni

In juni groeit de tuin verder door. Gewassen krijgen bloemen, insecten worden actiever en we gaan wat meer oogsten. Bereid je voor op een van de lekkerste lessen van het jaar – kruiden oogsten en proeven.